

ЛЬВІВСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

«19» березня 2020 року

м. Львів

№ 63/23-рк/к

Товариство
з обмеженою відповідальністю
«Клініка Істина»
вул. Сковороди, 11 А/5, м. Львів, 79010

Про припинення дій, які містять
ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Львівським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) з метою виконання завдань, покладених на Відділення Законом України «Про Антимонопольний комітет України», у зв'язку із здійсненням державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції на засадах рівності суб'єктів господарювання перед законом, виявлення і припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції, було досліджено ринок платних медичних послуг у Львівській області (включаючи місто Львів).

У рамках дослідження вищезазначеного ринку Відділенням встановлено такі обставини.

У межах міста Львова та Львівської області на ринку платних медичних послуг діє значна кількість суб'єктів господарювання різних форм власності, зокрема: ТзОВ «КЛІНІКА ПРОФЕСОРА С. ХМІЛЯ», (ідентифікаційний код: 42012280), ТзОВ «ОФТАЛЬМОЛОГІЧНА КЛІНІКА «ВІЗЕКС» (ідентифікаційний код: 36182755), ТзОВ «МЕДИЧНИЙ ЦЕНТР «ЕСТЕЛЬ» (ідентифікаційний код: 42816253), ПП «МЕДИЧНИЙ ЦЕНТР БОГДАН» (ідентифікаційний код: 31997578), ПП «СТОМАТОЛОГІЯ 8» (ідентифікаційний код: 37443665), ПП «АВТОРСЬКА СТОМАТОЛОГІЯ МАР'ЯНИ МЕЛЬНИЧУК» (ідентифікаційний код: 32712727), ПП «МЕДИЧНИЙ ЦЕНТР «ІНТЕРСОНО» (ідентифікаційний код: 31589486), ТзОВ «ВІКТОР ЛТД» (ідентифікаційний код: 20792977), тощо.

Отже, зазначений ринок є конкурентним.

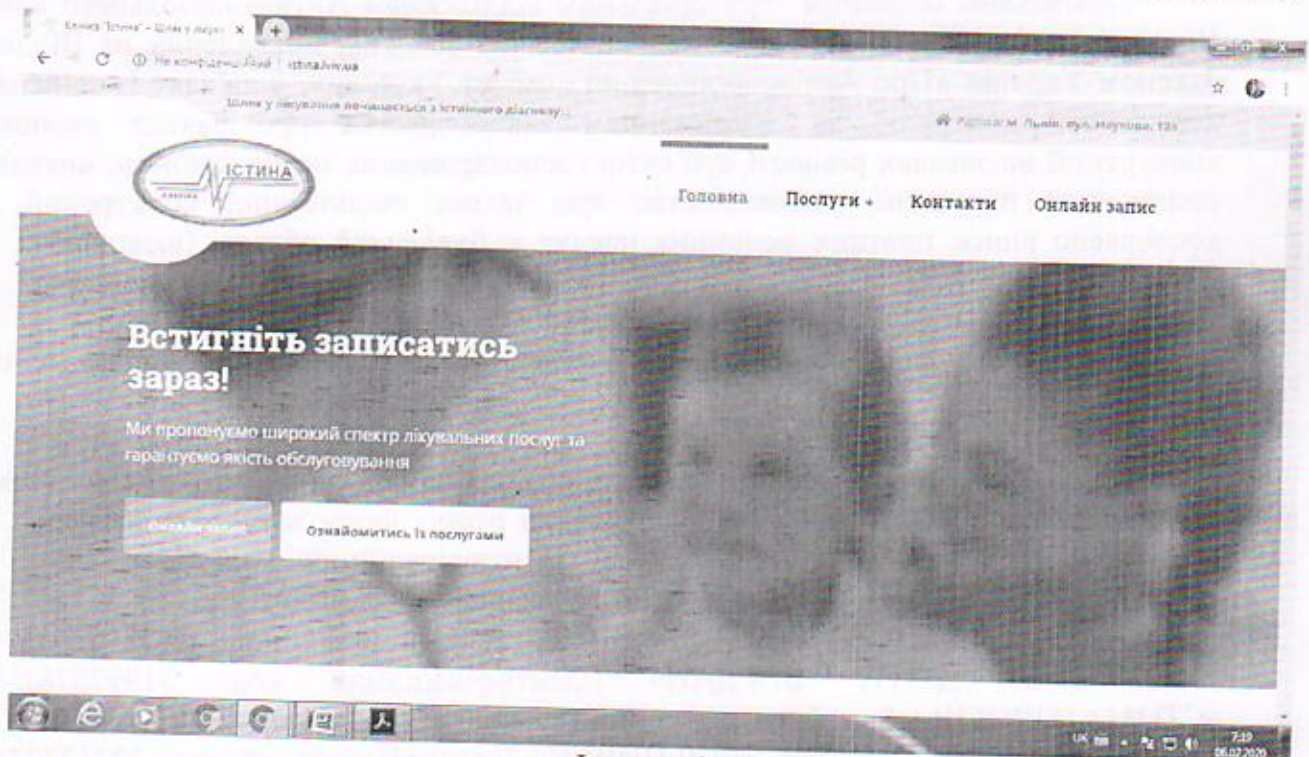
Одним з учасників зазначеного ринку є Товариство з обмеженою відповідальністю «Клініка Істина» (далі – ТЗОВ «Клініка Істина», Клініка):
ідентифікаційний код: 33286167;
місцезнаходження юридичної особи: 79010, Львівська обл., м. Львів, вул. Сковороди, буд. 11 А, кв. 5;
код КВЕД 86.21 Загальна медична практика (основний);
дата запису: 07.12.2004;
номер запису: 1 415 102 0000 002257.

Отже, ТЗОВ «Клініка Істина», у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є суб'єктом господарювання.

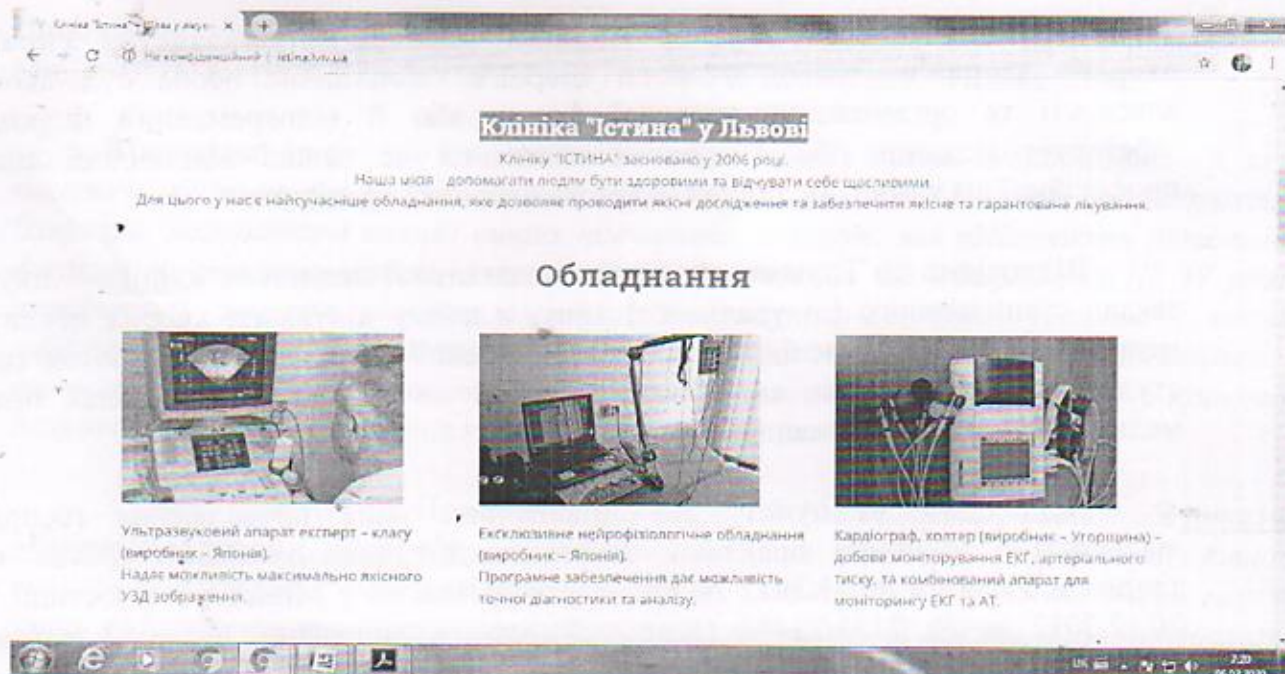
Згідно з поданою інформацією ТЗОВ «Клініка Істина» листом від 16.01.2020 № 1 Клініка здійснює свою діяльність на підставі ліцензії, виданої Міністерством охорони здоров'я України 29.03.2012, серія: АГ №598015 та використовує веб-сайт з доменним ім'ям «istina.lviv.ua» (надалі - Сайт) у своїй господарській діяльності.

З вищенаведеного, Клініка підтвердила, що використовує Сайт у своїй господарській діяльності, а отже, - безпосередньо несе відповідальність за інформацію, розміщену на Сайті.

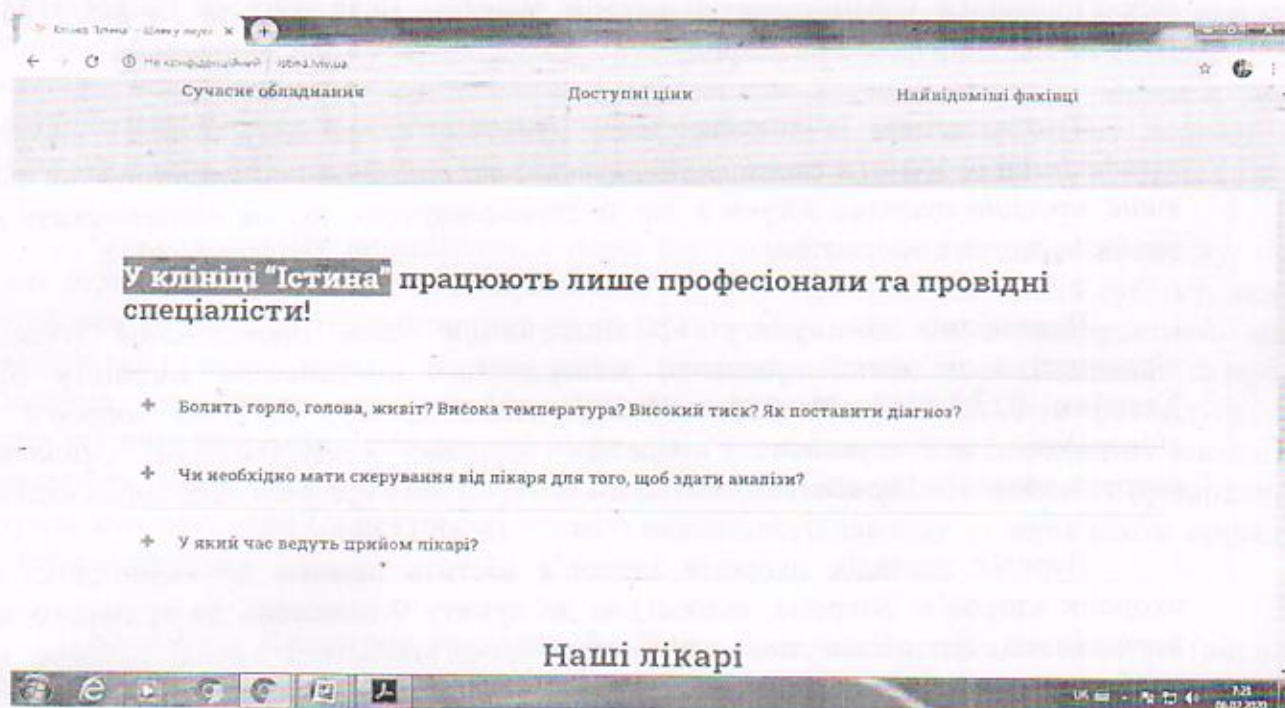
Протоколом від 06.02.2020 на Сайті зафіксовано розміщення терміну (позначення) «клініка» (мова оригіналу), зокрема у складі висловів та словосполучень: «Клініка Істина» (мова оригіналу) (Фотокопія 1), «Клініка «Істина» у Львові. Клініку «ІСТИНА» засновано у 2006 році» (Фотокопія 2), «У клініці «Істина» працюють лише професіонали та провідні спеціалісти» (Фотокопія 3), (надалі все разом - Інформація).

Фотокопія 1

Фотокопія 2

Фотокопія 3

Таким чином, використовуючи термін «клініка» ТЗОВ «Клініка Істина» позиціонує себе саме як заклад охорони здоров'я – клініка.

Враховуючи, що мережа Інтернет є загальнодоступною, з інформацією, розміщеною на Сайті, має можливість ознайомитись невизначене коло осіб.

Ознайомившись з Інформацією, потенційні споживачі медичних послуг можуть вважати, що ТЗОВ «Клініка Істина» має статус клінічного закладу, що може викликати більшу довіру та прихильність до його діяльності.

Згідно з статтею 3 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» заклад охорони здоров'я - юридична особа будь-якої форми власності та організаційно-правової форми або її відокремлений підрозділ, що забезпечує медичне обслуговування населення на основі відповідної ліцензії та професійної діяльності медичних (фармацевтичних) працівників.

Відповідно до Тлумачного словника загальної медицини, клініка – лікувальний заклад стаціонарного (лікувального) типу, в якому лікування хворих поєднується з медичною науково – дослідною роботою і учбово – викладацькою роботою (навчання студентів і підвищення кваліфікації лікарів) по відповідних розділах практичної медицини і клінічних дисциплін.

Відповідно до пункту 2.8 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики, затвердженого **наказом Міністерства охорони здоров'я України 30.11.2012 № 981**, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 20.12.2012 за № 2131/22443 (далі – Умови), встановлено, що «...у найменуванні юридичної особи повинно міститись найменування лише одного із видів закладів охорони здоров'я відповідно до Переліку закладів охорони здоров'я, затвердженого **наказом Міністерства охорони здоров'я України від 28.10.2002 № 385**, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 12.11.2002 за № 892/7180 (далі – Перелік закладів охорони здоров'я).

Також, згідно із вищевказаним пунктом, «...не допускається використання юридичними особами в своєму найменуванні та найменуванні структурних підрозділів видів закладів охорони здоров'я та їх словосполучень, які не відповідають Переліку закладів охорони здоров'я».

Відповідно до пункту 12 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики, затверджених **постановою Кабінету Міністрів України 02.03.2016 № 285**, «Найменування закладу охорони здоров'я повинно відповідати найменуванню у переліку закладів, затвердженому Міністерством охорони здоров'я України та/або іншим центральним органом виконавчої влади».

Перелік закладів охорони здоров'я містить вимоги до «клінічних» закладів охорони здоров'я. Зокрема, відповідно до пункту 9 пояснень до вказаного переліку, встановлено, що «Клінічним є лікувально-профілактичний заклад охорони здоров'я, який не менше ніж на 50 відсотків використовується для розташування структурних наукових і навчальних підрозділів (кафедри, лабораторії та ін.) вищих медичних навчальних закладів III, IV рівнів акредитації, закладів післядипломної освіти, науково-дослідних інститутів і спільної роботи із забезпечення лікувально-діагностичного процесу, підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації медичних кадрів та проведення і впровадження в практику медичних наукових досліджень».

Відповідно до пункту 10 пояснень до Переліку закладів охорони здоров'я клініками також називаються: «Лікувально-профілактичні заклади (лікарні, пологові будинки та інші), що входять до складу медичних науково-дослідних закладів або підпорядковані медичним науково-дослідним закладам».

Діяльність клінічних закладів охорони здоров'я регламентується **наказом Міністерства охорони здоров'я України 05.06.1997 № 174 «Про затвердження**

Положення про клінічний заклад охорони здоров'я», зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 07.07.1997 за № 245/2049 (далі – Положення).

Відповідно до пункту 1.1 Положення *«Клінічним є заклад охорони здоров'я, який використовується для розташування структурних наукових і навчальних підрозділів (кафедри, лабораторії тощо) вищих навчальних закладів, які здійснюють підготовку фахівців за спеціальностями галузей знань «Медицина» та «Фармація» III, IV рівнів акредитації, закладів післядипломної освіти, науково-дослідних установ з метою забезпечення лікувально-діагностичного процесу, підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації медичних кадрів та проведення і впровадження у практику охорони здоров'я результатів наукових досліджень, на договірній основі».*

Згідно з пунктом 1.2 Положення *«Статус клінічного закладу надається наказом Міністра охорони здоров'я на підставі подання ректора (директора) вищого навчального закладу, який здійснює підготовку фахівців за спеціальностями галузей знань «Медицина» та «Фармація» (закладу післядипломної освіти, науково-дослідної установи) та органу охорони здоров'я, якому підпорядковується заклад охорони здоров'я, при наявності необхідних спеціалістів, достатнього рівня матеріально-технічної бази і необхідних приміщень та угоди між ректором (директором) вищого навчального закладу, який здійснює підготовку фахівців за спеціальностями галузей знань «Медицина» та «Фармація» III, IV рівнів акредитації (закладу післядипломної освіти, науково-дослідної установи) і керівником закладу охорони здоров'я, яка встановлює форми взаємовідносин, права, обов'язки, відповідальність кожної із сторін».*

Отже, з аналізу вищевказаних норм законодавства, можна дійти висновку, що для отримання суб'єктом господарювання, статусу «клініки», вказаний суб'єкт, який здійснює та/або планує здійснювати господарську діяльність з медичної практики - має відповідати ряду вимог, встановлених вищенаведеними нормативними актами, зокрема, не менше, ніж на 50 відсотків використовуватися для розташування структурних наукових і навчальних підрозділів вищих медичних навчальних закладів; наявність необхідних спеціалістів; наявність матеріально-технічної бази та приміщень; угода між ректором (директором) вищого навчального закладу та керівником закладу охорони здоров'я.

Крім того, відповідно до пункту 3.1 Положення, однопрофільна кафедра (відділ, лабораторія) вищого навчального закладу, який здійснює підготовку фахівців за спеціальностями галузей знань «Медицина» та «Фармація» III, IV рівнів акредитації (закладу післядипломної освіти, науково-дослідної установи), яка співпрацює з відділенням клінічного закладу для надання медичної допомоги та наукової і навчально-виховної роботи, називається клінікою.

ТЗОВ «Клініка Істина» не надано жодних підтверджень надання йому Міністерством охорони здоров'я України статусу клінічного закладу.

Отже, «Клініка Істина» є юридичною особою, але не є лікувально-профілактичним закладом, що входить до складу науково-дослідних закладів або підпорядкований медичним науково-дослідним закладам, не є однопрофільною кафедрою вищого закладу освіти III, IV рівнів акредитації (закладу післядипломної

освіти, науково-дослідницького інституту), яка співпрацює з відділенням клінічного закладу для надання медичної допомоги та наукової і навчально-виховної роботи.

Враховуючи наведене, ТзОВ «Клініка Істина» не є клінічним закладом охорони здоров'я чи клінікою.

• Використання ТзОВ «Клініка Істина» терміну «клініка» при поширенні інформації може сприйматись споживачами з наявністю у ТзОВ «Клініка Істина» статусу, отриманого відповідно до чинного законодавства, що дозволяє здійснювати науково-медичну діяльність.

З метою з'ясування сприйняття інформації на вивісках закладів охорони здоров'я, на веб-сайтах в мережі Інтернет та рекламних матеріалах написів «клініка», «клінічний» тощо Відділенням проведено анкетування, в ході якого опитано 30 потенційних споживачів, за результатами якого отримано наступні результати:

- 90 % опитаних при виборі медичного закладу ознайомлюються з інформацією, розміщеною на веб-сайтах в мережі Інтернет таких закладів;
- 90 % опитаних вважають, що обов'язковою умовою закладу охорони здоров'я, на вивісці якого міститься напис «клініка», «клінічний», є здійснення науково-медичної діяльності.
- 93,3 % опитаних відносять заклад охорони здоров'я, який використовує напис (позначення) «клініка», «клінічний» до закладу, який здійснює науково-медичну діяльність;
- у 90 % опитаних викликає більший інтерес та довіру заклад охорони здоров'я, який є «клінікою», «клінічним»;
- на наміри 83,3 % опитаних вплинуло б використання позначення «клініка» при виборі закладу охорони здоров'я;
- 86,6 % споживачів звернулися б до іншого закладу охорони здоров'я, якби дізнались, що заклад охорони здоров'я, на вивісці якого міститься напис «клініка», не здійснює науково-медичної діяльності.

Таким чином, за результатами проведеного анкетування, можна дійти висновку, що потенційні споживачі можуть бути введені в оману внаслідок поширення інформації на вивісках закладів охорони здоров'я, на веб-сайтах в мережі Інтернет та рекламних матеріалах, що заклад охорони здоров'я є «клінікою» чи «клінічним».

Зважаючи на вищезазначене, використання ТзОВ «Клініка Істина» терміну «клініка» може викликати у потенційних споживачів більший інтерес та довіру та створити у споживачів медичних послуг уявлення про більш високий статус медичного закладу та, як наслідок, більш професійний рівень послуг, що надаються ТзОВ «Клініка Істина», що, за відсутності підтвердження відповідно до чинного законодавства, може надати ТзОВ «Клініка Істина» неправомірних переваг у конкуренції.

Якщо споживачу потрібно скористуватися медичним закладом, що здійснює медичну практику, тим більше на платних засадах, перед ним ставатиме вибір, якій саме установі надати перевагу. На цьому етапі, вирішальне значення матиме ділова репутація, вартість та обсяг послуг, які можуть надаватися, та кваліфікація персоналу.

У разі, якщо конкуренти вже мають певну ділову репутацію та ціни на послуги знаходяться приблизно на одному рівні, споживач обиратиме того, хто надаватиме найбільш професійний спектр послуг, що є показником підготовки та рівня кваліфікації працівників.

Тобто, вислів «клініка» або «клінічний заклад» у назві установи може свідчити про найбільш професійний рівень персоналу та якість надання послуг.

Таким чином, ТзОВ «Клініка Істина», розповсюджуючи на Сайті відомості про свою господарську діяльність з використанням позначення «клініка», вводить невизначене коло осіб в оману щодо належності ТзОВ «Клініка Істина», як суб'єкта господарювання, до переліку лікувально-профілактичних закладів охорони здоров'я, що має статус «клініки».

Отже, дії ТзОВ «Клініка Істина», які полягають у поширенні на Сайті терміну «клініка» в той час, коли суб'єкт господарювання не є клінічним закладом, містять ознаки порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, шляхом повідомлення суб'єктом господарювання невизначеному колу осіб неправдивих відомостей, що можуть вплинути на наміри цих осіб щодо придбання послуг цього суб'єкта господарювання.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованого у міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), Адміністративна колегія Відділення надає ТзОВ «Клініка Істина»:

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Припинити дії, які полягають у поширенні на веб-сайті з доменним ім'ям «istina.lviv.ua» інформації з використанням терміну «клініка», в той час, коли суб'єкт господарювання не є клінічним закладом, та містять ознаки порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, шляхом повідомлення суб'єктом господарювання невизначеному колу осіб неправдивих відомостей, що можуть вплинути на наміри цих осіб щодо придбання послуг цього суб'єкта господарювання.
2. Про виконання рекомендацій повідомити Львівське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України в **10-денний строк з дня отримання рекомендацій.**

Звертаємо Вашу увагу, що згідно з частиною другою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду особою, якій вони надані.

Крім того, відповідно до частини третьої статті 46 вищезазначеного Закону, за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Голова колегії

Р. Лещинин